EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2006/0135(CNS)

9.1.2008

*

ONTWERPVERSLAG

over het voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2201/2003 wat de bevoegdheid betreft en tot invoeging van regels inzake toepasselijk recht in huwelijkszaken
(COM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Evelyne GebhardtRapporteur voor advies (*): Carlo Casini, Commissie juridische zaken

(*) Medeverantwoordelijke commissies - artikel 47 van het Reglement

Verklaring van de gebruikte tekens

*	Raadplegingsprocedure *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
**I	Samenwerkingsprocedure (eerste lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
**II	Samenwerkingsprocedure (tweede lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt* *Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
***	Instemming *Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen*
***I	Medebeslissingsprocedure (eerste lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
***II	Medebeslissingsprocedure (tweede lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt* *Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
***III	Medebeslissingsprocedure (derde lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerptekst*

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in ***vet cursief*** aangegeven. De markering in *mager cursief* is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

Blz.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 5

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2201/2003 wat de bevoegdheid betreft en tot invoeging van regels inzake toepasselijk recht in huwelijkszaken
(COM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

– gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(2006)0399),

– gelet op de artikelen 61, letter c) en 67, lid 1 van het EG-Verdrag, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C6-0305/2006),

– gelet op artikel 51 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Commissie juridische zaken (A6-0000/2008),

1. hecht zijn goedkeuring aan het Commissievoorstel, als geamendeerd door het Parlement;

2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 250, lid 2 van het EG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;

3. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;

4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;

5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Amendementen van het Parlement

Amendement 1
Overweging 6 bis (nieuw)

	(6 bis) De mogelijkheid om te kiezen voor het op echtscheiding en scheiding van tafel en bed toepasselijk recht mag geen afbreuk doen aan het belang van het kind.

Motivering

De artikelen 12 en 13 van Verordening nr. 2201/2003 gelden ook voor de keuze van de bevoegde rechter. Het is dan ook van essentieel belang dat rekening wordt gehouden met het belang van het kind.

Amendement 2
Overweging 6 ter (nieuw)

(6 ter) Vóór aanwijzing van het bevoegde gerecht en het toepasselijke recht is het voor de echtgenoten van belang toegang te hebben tot actuele informatie over de essentiële aspecten van het nationale en communautaire recht en de procedures betreffende echtscheiding en scheiding van tafel en bed. Om deze toegang tot informatie van passende kwaliteit te waarborgen, dient de Commissie regelmatig de informatie bij te houden in het op Internet gebaseerde informatiesysteem voor het publiek dat is ingevoerd bij Beschikking 2001/470/EG van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken[1].

[1] PB L 174 van 27.6.2001, blz. 25.

Motivering

Er moet voor worden gezorgd dat de door de partijen gemaakte keuze een weloverwogen keuze is, dat wil zeggen dat de twee echtgenoten naar behoren geïnformeerd moeten zijn over de concrete gevolgen van hun keuze. In dit verband is het van belang zich af te vragen op welke wijze er het beste voor kan worden gezorgd dat aan de ondertekenaars van de overeenkomst inzake de aanwijzing van het bevoegde gerecht vóór de ondertekening ervan volledige en betrouwbare informatie wordt meegedeeld..

Amendement 3
Overweging 6 quater (nieuw)

(6 quater) De mogelijkheid om in overleg het bevoegde gerecht en het toepasselijke recht te kiezen mag geen afbreuk doen aan de rechten en gelijke kansen van de twee echtgenoten. In dit verband dienen

de nationale rechters zich bewust te zijn van het belang van een weloverwogen keuze van de twee echtgenoten met het oog op de wettelijke gevolgen van de gesloten overeenkomst.

Motivering

Er moet voor worden gezorgd dat de door de partijen gemaakte keuze een weloverwogen keuze is, dat wil zeggen dat de twee echtgenoten naar behoren geïnformeerd moeten zijn over de concrete gevolgen van hun keuze. Alle instanties dienen zich ervan te vergewissen dat de twee echtgenoten zich bewust zijn van de gevolgen van hun overeenkomst.

Amendement 4
Overweging 7 bis (nieuw)

(7 bis) De betekenis van het begrip "gewone verblijfplaats" moet in overeenstemming met de doelstellingen van deze verordening worden geïnterpreteerd en moet per geval op basis van de feiten door de rechter worden vastgesteld. Dit begrip verwijst niet naar het begrip "gewone verblijfplaats" volgens het nationale recht, maar naar een autonoom begrip van het Gemeenschapsrecht.

Amendement 5
Overweging 9 bis (nieuw)

(9 bis) Consensus op basis van een weloverwogen keuze tussen de twee echtgenoten is een essentieel beginsel van deze verordening. Elke echtgenoot dient precies te weten wat de juridische en sociale gevolgen zijn van de keuze van het bevoegde gerecht en het toepasselijk recht.

Motivering

Het is mogelijk dat de collisieregel het recht van een andere lidstaat aanwijst. In dit geval moet de rechter het vreemde recht toepassen, hetgeen problematisch kan zijn voor de gerechten waar de zaak aanhangig wordt gemaakt. Het is van belang ervoor te zorgen dat de rechter een adequate dienst kan raadplegen.

Amendement 6
ARTIKEL 1, PUNT 1)
Titel (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

1) de titel komt als volgt te luiden:	1) de titel komt als volgt te luiden:
"Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid alsook betreffende het toepasselijk recht ***in huwelijkszaken***"	"Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid alsook betreffende het toepasselijk recht ***inzake scheiding en scheiding van tafel en bed***"

Amendement 7
ARTIKEL 1, PUNT 2)
Artikel 3 bis, lid 1, letter a) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(a) ***een van de in*** artikel 3 ***opgenomen bevoegdheidscriteria van toepassing is***, of	(a) ***op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten, het gerecht van die lidstaat bevoegd is overeenkomstig*** artikel 3, of

Motivering

Het exacte tijdstip waarop de criteria van toepassing zijn, moet worden aangegeven.

Amendement 8
ARTIKEL 1, PUNT 2)
Artikel 3 bis, lid 1, letter b) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(b) het gaat om de lidstaat waar de echtgenoten ***gedurende*** minimaal drie jaar hun ***laatste gemeenschappelijke*** verblijfplaats hadden, of	(b) het ***op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten,*** gaat om de lidstaat waar de echtgenoten ***sinds*** minimaal drie jaar hun ***gewone*** verblijfplaats hadden***, mits deze situatie niet meer dan drie jaar vóór de aanhangigmaking bij het gerecht is beëindigd***, of

Motivering

Het exacte tijdstip waarop de criteria van toepassing zijn, moet worden aangegeven.

Amendement 9
ARTIKEL 1, PUNT 2)
Artikel 3 bis, lid 1, letter c) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(c) een van de echtgenoten onderdaan van die lidstaat is of, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, zijn "domicile" (woonplaats) op het grondgebied van een van die lidstaten heeft.	(c) een van de echtgenoten***, op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten,*** onderdaan van die lidstaat is of, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, zijn "domicile" (woonplaats) op het grondgebied van een van die lidstaten heeft.

Motivering

Het exacte tijdstip waarop de criteria van toepassing zijn, moet worden aangegeven.

Amendement 10
ARTIKEL 1, PUNT 2)
Artikel 3 bis, lid 2 (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

2. Een aanwijzing van een bevoegde rechter geschiedt bij een schriftelijke overeenkomst en wordt door beide echtgenoten ondertekend, ten laatste wanneer de zaak bij de rechter aanhangig wordt gemaakt.”	2. Een aanwijzing van een bevoegde rechter geschiedt bij een schriftelijke overeenkomst en wordt door beide echtgenoten ***gedateerd en*** ondertekend, ten laatste wanneer de zaak bij de rechter aanhangig wordt gemaakt.”
	Indien het recht van de lidstaat waar een van de echtgenoten zijn of haar gewone verblijfplaats heeft op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten echter voorziet in aanvullende vormvereisten voor dergelijke overeenkomsten, moet aan deze vereisten worden voldaan. Indien de echtgenoten hun gewone verblijfplaats hebben in verschillende lidstaten waarvan het respectieve recht voorziet in aanvullende vormvereisten, is de overeenkomst geldig indien deze voldoet aan de vereisten van het recht van een van deze lidstaten. ***Indien de overeenkomst deel uitmaakt van een huwelijkscontract, dient te worden voldaan aan de vormvereisten van dit huwelijkscontract.***

Motivering

Verduidelijking van situaties waarin het nationale recht of het huwelijkscontract voorziet in strengere eisen dan de verordening.

Amendement 11
ARTIKEL 1, PUNT 3)
Artikelen 4 en 5 (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

3) In de artikelen 4 en 5 wordt "artikel 3" vervangen door "de artikelen 3 ***en*** 3 bis".	3) In de artikelen 4 en 5 wordt "artikel 3" vervangen door "de artikelen 3***,*** 3 bis ***en 7***".

Amendement 12
ARTIKEL 1, PUNT 5)
Artikel 7 bis, letter a) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(a) de echtgenoten hun ***vorige gemeenschappelijke*** gewone verblijfplaats ten minste drie jaar hadden in die lidstaat, of	(a) de echtgenoten hun gewone verblijfplaats ***daarvoor*** ten minste drie jaar hadden in die lidstaat***, mits die periode niet teruggaat tot meer dan drie jaar vóór de aanhangigmaking bij het gerecht***, of

Motivering

"Forum shopping" moet worden voorkomen.

Amendement 13
ARTIKEL 1, PUNT 5)
Artikel 7 bis (nieuw) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

	Artikel 7 bis ***Forum necessitatis*** ***Wanneer het bevoegde gerecht overeenkomstig deze verordening is gelegen in een lidstaat waarvan het recht niet voorziet in echtscheiding of het bestaan dan wel de geldigheid van het betreffende huwelijk niet erkent, wordt de jurisdictie toegewezen aan:*** ***a) de lidstaat van de nationaliteit van één van de echtgenoten; of*** ***b) de lidstaat waar het huwelijk werd gesloten.***

Motivering

Dit amendement regelt situaties waarin volgens de criteria van de artikelen 3, 3 bis en 7 van de verordening de toegewezen jurisdictie niet voorziet in echtscheiding of het bestaan dan wel de geldigheid van het betreffende huwelijk niet erkent.

Amendement 14
ARTIKEL 1, PUNT 6)
Artikel 12, lid 1 (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

6) In artikel 12, lid 1, wordt "artikel 3" vervangen door "de artikelen 3 ***en*** 3 bis".	6) In artikel 12, lid 1, wordt "artikel 3" vervangen door "de artikelen 3***,*** 3 bis ***en 7"***.

Amendement 15
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 bis, titel (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

Rechtskeuze van partijen	***Keuze van het toepasselijk recht door*** partijen

Amendement 16
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 bis, lid 1, letter -a) (nieuw) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

	-a) het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van de echtgenoten op het moment van sluiting van de overeenkomst;

Motivering

Het lijkt redelijk om ook dit criterium op te nemen voor de keuze van het toepasselijk recht.

Amendement 17
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 bis, lid 1, letter a) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(a) het recht van de staat van de ***laatste gemeenschappelijke*** gewone verblijfplaats van de echtgenoten, voorzover een van hen daar nog verblijft;	(a) het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van de echtgenoten, voorzover een van hen daar nog verblijft ***op het tijdstip waarop de overeenkomst***

	wordt gesloten;

Motivering

Het exacte tijdstip waarop de criteria van toepassing zijn, moet worden aangegeven.

Amendement 18
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 bis, lid 1, letter b) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(b) het recht van de staat waarvan beide echtgenoten onderdaan zijn of, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, waar beide echtgenoten hun "domicile" (woonplaats) hebben;	(b) het recht van de staat waarvan beide echtgenoten onderdaan zijn of, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, waar beide echtgenoten hun "domicile" (woonplaats) hebben ***op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten***;

Motivering

Het exacte tijdstip waarop de criteria van toepassing zijn, moet worden aangegeven.

Amendement 19
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 bis, lid 1, letter c) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(c) het recht van de staat waar de echtgenoten ten minste ***vijf*** jaar ***hebben verbleven***;	(c) het recht van de staat waar de echtgenoten ***daarvoor*** ten minste ***drie*** jaar ***hun gewone verblijfplaats hadden***;

Motivering

Het lijkt enigszins arbitrair dat in de artikelen 20 bis, lid 1, letter c), artikel 3 bis, lid 1, letter b) en artikel 7, letter a) sprake is van verschillende criteria ten aanzien van de duur. De rapporteur stelt voor de duur vast te stellen op drie jaar.

Amendement 20
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 bis, lid 1, letter c bis) (nieuw) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

	c bis) het recht van de staat waar het huwelijk werd gesloten;

Motivering

Het lijkt redelijk om ook dit criterium op te nemen voor de keuze van het toepasselijk recht.

Amendement 21
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 bis, lid 2 (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

2. Een aanwijzing van het toepasselijke recht geschiedt bij een schriftelijke overeenkomst en wordt door beide echtgenoten ondertekend, ten laatste wanneer de zaak bij de rechter aanhangig wordt gemaakt.	2. Een aanwijzing van het toepasselijke recht geschiedt bij een schriftelijke overeenkomst en wordt door beide echtgenoten ondertekend, ten laatste wanneer de zaak bij de rechter aanhangig wordt gemaakt. ***Indien het recht van de lidstaat waar een van de echtgenoten zijn of haar gewone verblijfplaats heeft op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten echter voorziet in aanvullende vormvereisten voor dergelijke overeenkomsten, moet aan deze vereisten worden voldaan. Indien de echtgenoten hun gewone verblijfplaats hebben in verschillende lidstaten waarvan het respectieve recht voorziet in aanvullende vormvereisten, is de overeenkomst geldig indien deze voldoet aan de vereisten van het recht van een van deze lidstaten.*** ***Indien de overeenkomst deel uitmaakt van een huwelijkscontract, dient te worden voldaan aan de vormvereisten van het huwelijkscontract.***

Motivering

Verduidelijking van situaties waarin het nationale recht of het huwelijkscontract voorziet in strengere eisen dan de verordening.

Amendement 22
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 bis, lid 2 bis (nieuw) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

	2 bis. Indien het recht van het forum hierin voorziet, kunnen de echtgenoten het toepasselijk recht tijdens de procedure

	voor het gerecht aanwijzen. In een dergelijk geval is het voldoende dat deze overeenkomst voor het gerecht wordt bevestigd.

Amendement 23
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 ter, letter a) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(a) waar de echtgenoten hun ***gemeenschappelijke*** gewone verblijfplaats hebben, of bij gebrek daaraan;	(a) waar de echtgenoten hun gewone verblijfplaats hebben ***op het tijdstip van de aanhangigmaking bij het gerecht,*** of bij gebrek daaraan;

Motivering

Het exacte tijdstip waarop de criteria van toepassing zijn, moet worden aangegeven.

Amendement 24
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 ter, letter b) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(b) waar de echtgenoten hun ***laatste gemeenschappelijke*** gewone verblijfplaats hadden, voorzover een van hen daar nog verblijft, of bij gebrek daaraan;	(b) waar de echtgenoten hun gewone verblijfplaats hadden, voorzover een van hen daar nog verblijft ***op het tijdstip van de aanhangigmaking bij het gerecht***, of bij gebrek daaraan;

Motivering

Het exacte tijdstip waarop de criteria van toepassing zijn, moet worden aangegeven.

Amendement 25
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 ter, letter c) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(c) waarvan beide echtgenoten onderdaan zijn, of, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, waar beide echtgenoten hun "domicile" (woonplaats) hebben, of bij gebrek daaraan;	waarvan beide echtgenoten ***de nationaliteit bezitten*** of, in het geval van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, waar beide echtgenoten hun "domicile" (woonplaats) hebben ***op het tijdstip waarop de zaak bij het gerecht aanhangig wordt gemaakt*** of, bij gebreke daarvan,

Motivering

Het exacte tijdstip waarop de criteria van toepassing zijn, moet worden aangegeven.

Amendement 26
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 ter, lid 1, letter d) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

(d) waar het verzoek aanhangig is gemaakt.	***schrappen***

Motivering

"Forum shopping" moet worden voorkomen.

Amendement 27
ARTIKEL 1, PUNT 7)
Artikel 20 sexies bis (nieuw) (Verordening (EG) nr. 2201/2003)

	Artikel 20 sexies bis
	Informatieverstrekking door de lidstaten
	1. Uiterlijk ...[1] delen de lidstaten de Commissie hun nationale regels mee betreffende de vormvereisten die van toepassing zijn op overeenkomsten inzake de keuze van het bevoegde gerecht en het toepasselijk recht en op huwelijkscontracten.
	De lidstaten delen elke latere wijziging van deze regels aan de Commissie mee.
	2. De Commissie stelt de haar overeenkomstig lid 1 meegedeelde informatie via passende maatregelen ter beschikking van het publiek, met name via het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken.
	[1] drie maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening.

Motivering

Er moet voor worden gezorgd dat de door de partijen gemaakte keuze een weloverwogen keuze is, dat wil zeggen dat de twee echtgenoten naar behoren geïnformeerd moeten zijn over de concrete gevolgen van hun keuze. In dit verband is het van belang zich af te vragen op

welke wijze er het beste voor kan worden gezorgd dat aan de ondertekenaars van de overeenkomst inzake de aanwijzing van het bevoegde gerecht voor ondertekening ervan volledige en betrouwbare informatie wordt meegedeeld.

TOELICHTING

Het onderhavige voorstel voor een verordening heeft tot doel een duidelijk en volledig juridisch kader vast te stellen voor *zowel* de regels inzake de bevoegdheid en de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken *als* voor de regels inzake het toepasselijk recht; bovendien wordt een zekere mate van partijautonomie ingevoerd.

Zo is een “internationaal” echtpaar dat wil scheiden tot dusverre onderworpen aan de bevoegdheidsregels van Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad[1] ("Brussel II *bis*"), die de echtgenoten in staat stellen te kiezen tussen een aantal uiteenlopende bevoegdheidscriteria. Zodra een procedure in huwelijkszaken bij de rechterlijke instanties van een lidstaat aanhangig is gemaakt, wordt het toepasselijke recht bepaald op basis van de nationale collisieregels van die lidstaat, die echter sterk uiteenlopen.

Deze verschillen bij de nationale collisieregels in combinatie met de huidige communautaire bepalingen inzake de aanwijzing van het bevoegde gerecht kunnen in geval van "internationale" scheidingen tot een aantal problemen leiden. Afgezien van het gebrek aan rechtszekerheid, dat voortvloeit uit de moeilijkheid voor de echtgenoten om te bepalen welk recht op hun geval van toepassing is[2], bestaat het door de Commissie reëel geachte gevaar van een "rush naar de rechter", waarmee een situatie wordt aangeduid waarin de best geïnformeerde echtgenoot zal proberen als eerste het gerecht in te schakelen waarvan het recht zijn of haar belangen het beste dient. Bovendien kunnen communautaire burgers die in een derde land wonen problemen hebben met het vinden van een bevoegd gerecht voor echtscheidingszaken en met het laten erkennen van een in een derde land uitgesproken echtscheidingsvonnis in hun respectieve landen van herkomst.

Het voorstel van de Commissie strekt ertoe de genoemde gevaren te beperken en de tekortkomingen te verhelpen, met name door invoering van de mogelijkheid voor partijen om in overleg het bevoegde gerecht en het toepasselijke recht te kiezen.

Aanwijzing van de bevoegde rechter

Artikel 3 bis introduceert de mogelijkheid voor de echtgenoten om in overleg de bevoegde rechter in hun echtscheidingsprocedure aan te wijzen. Dit biedt zonder twijfel het voordeel dat de mate van autonomie van partijen wordt vergroot en dat zij in staat worden gesteld overeenkomstig bepaalde aanknopingspunten vrij het gerecht in te schakelen waarmee zij de meeste banden hebben. Het gaat er in de eerste plaats om ervoor te zorgen dat de aanknopingspunten voldoende duidelijk zijn en nauwkeurig geformuleerd, zonder dat zij onnodig restrictief werken. De rapporteur stelt echter voor artikel 7 bis toe te voegen waarin gevallen worden geregeld waarin volgens de criteria van de artikelen 3, 3 bis en 7 het rechtsstelsel niet voorziet in echtscheiding of het bestaan dan wel de geldigheid van het desbetreffende huwelijk niet erkent.

[1] Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1347/2000 (PB L 338 van 23.12.2003, blz. 1).
[2] Zie document SEC(2006)0949 van 17.7.2006, blz. 5.

Aanwijzing van het toepasselijk recht

Artikel 20 bis komt met iets nieuws, aangezien voor het eerst de mogelijkheid voor de echtgenoten wordt ingevoerd om in overleg in hun echtscheidingsprocedure het toepasselijk recht aan te wijzen. Het lijkt uw rapporteur verstandig ook te voorzien in de mogelijkheid om te kiezen voor het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van de echtgenoten waar zij wonen op het moment van sluiting van de overeenkomst alsook voor het recht van de staat waar het huwelijk werd gesloten.

Verder kan men zich afvragen waarom artikel 20 bis en de artikelen 3, 3 bis en 7 niet op elkaar zijn afgestemd wat betreft de duur. De rapporteur komt de verlenging van de verblijfsduur in artikel 20 bis enigszins willekeurig voor. Daarom stelt zij voor de duur op drie jaar vast te stellen.

Een weloverwogen keuze

Tot slot moet ervoor worden gezorgd dat de door partijen gemaakte keuze een weloverwogen keuze is, dat wil zeggen dat de twee echtgenoten naar behoren moeten worden geïnformeerd over de concrete gevolgen van hun keuze. In dit verband kan men zich afvragen wat de beste manier is om ervoor te zorgen dat aan de ondertekenaars van de overeenkomst inzake de aanwijzing van het bevoegde gerecht vóór de ondertekening van de overeenkomst volledige en betrouwbare informatie wordt meegedeeld. Ook is het van belang dat de toegang tot de informatie onafhankelijk van de financiële situatie van de twee echtgenoten wordt gewaarborgd. Ook hier zij erop gewezen hoe belangrijk het is te zorgen voor een nauwkeurige en volledige informatieverstrekking aan beide echtgenoten voor wat betreft de gevolgen van hun keuze van het bevoegde gerecht en het toepasselijk recht in geval van scheiding, temeer omdat de wetgeving van de lidstaten op een groot aantal punten sterk uiteenloopt. Dit geldt bijvoorbeeld voor de redenen en vormen van scheiding, de voorwaarden voor toekenning ervan, de vereiste duur van scheiding van tafel en bed en andere aspecten die voor de procedure van doorslaggevend belang zijn. Bovendien is het recht voortdurend in beweging en het zou kunnen dat een op een gegeven moment ondertekende overeenkomst inzake de aanwijzing van het toepasselijk recht niet meer beantwoordt aan de legitieme verwachtingen van partijen op het moment dat deze overeenkomst effect moet sorteren, aangezien de wetgeving van de desbetreffende staat intussen is gewijzigd.

De rapporteur stelt voor te voorzien in een mechanisme op grond waarvan de Commissie verantwoordelijk is voor het op Internet gebaseerde informatiesysteem voor het publiek (dat functioneert in het kader van het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken), waar iedereen actuele informatie kan vinden over de belangrijkste aspecten van het nationale recht en het Gemeenschapsrecht. Bovendien is het van essentieel belang dat het ingeschakelde gerecht aandacht besteedt aan het enorme belang van een weloverwogen keuze van de beide echtgenoten.